

Durmuşyň şahyrana beýany

Category:

Edebi

tankyt, Goşgular, Kitapcy, Poemalar, Sözler, Türkmen dili
написано kitapcy | 21 января, 2025

Durmuşyň şahyrana beýany DURMUŞYŇ ŞAHYRANA BEÝANY

(Didarberdi Allaberdiýewiň «Sözlär Senaly Dilim» atly kitabyna
ýazylan edebi syn-sözbaşy)

Hormatly Prezidentimiz, Gahryman Arkadagymyz Gurbanguly Berdimuhamedowyň amala aşyrýan demokratik özgertmeleri öz oňyn netijelerini berip, türkmen döwletiniň bütin dünyäde abraý-mertebesiniň artmagyna getirdi.

«Ähli işde meniň esasy aladam halkym bolar» diýen döwlet Baştutanymyz aýdan sözünüň işden aýry çykmaýandygyny müň keren subut etdi.

«Döwlet adam üçindir!» diýen asylly we ynsanperwer taglymatyň başynda duran, beýleki dünyä halklary we döwletleri babatda «Açyk gapylar» syýasatyny ýöredýän, umumyadamzat bähbitli teklipleri öñe sürýän milli Liderimiz, diňe bir öz ulus-iliniň däl, beýleki dünyä halklarynyň hem söygüsini gazandy.

Hormatly Prezidentimiz ýurdumyzyň döredijilik intelligensiýasynyň wekilleri bilen geçirýän duşuşyklarynda, edebi-çepeper döredijilik üçin döwletimiziň ähli şartlardır mümkünçilikleri döredýändigini aýdyp, olaryň öñünde anyk maksatlary goýyar.

Berkarar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe durmuş bilen aýakdaş ýöremelidigine aňryýany bilen düşünýän şahyr Didarberdi Allaberdiýew hem döwrüň sesine ses goşup, döredijilik äleminde asylly işleri amala aşyrýar.

Ol edebiýatda okyjylaryň ýüregine barýan ýol-ýodany tapmak üçin, aýdýan pikirlerini inçeden yzarlayáar, peder pentlerine eýerýär, nakyllardyr atalar sözüne salgylanýar, dogruçyllygy, halallygy baýdak edinýär.

Onuň dünyä edebiýatyny erjellij bilen özleşdirendigi, gündogar edebiýatyny içgin öwrenendigi, galyberse-de, yslam

edebiýatyny, keramatly kitaplary has-da ylas bilen okandygy, onuň beýan edýän temalarynda, getirýän delillerdir mysallarynda mese-mälîm görnüp dur. Şahyryň Watan, berkarar döwlet, bagtyýar döwür hakda ýazýan setirleriniň owazy, hörpi has-da belentde, onuň käbir bentlerine yüzleneýin:

Türkmen sözi gursagymda tumar deý,
Könlüm içre nur saçyp dur kamar deý.
Watan diýip dartylyp dur damarym,
Bedew atyň göwsündäki kemer deý

– diýse, ýene bir ýerde:

Arzuwy deý Pyragyň tamam boldy gyşymyz,
Yranmaz döwlet gurduk, bir suprada aşymyz,
Dogandyr Balkan, Ahal, Lebap, Mary, Daşoguz,
Bu Berkarar döwletiň gullugynda bâsimiz,
Diýaryma dolanan döwrana nazar eýle

– diýýär.

Başga bir goşgusynda bolsa:

Arkadag öñden gören,
Ajap eýýamy beren,
Berkarar döwlet guran,
Bagtyýar ili görseň!

– diýen setirler bar.

Kitaba girizilen eserler isle ok Watan, il-gün, isle buýsanjymyz bedewler ýa-da gudratly mukamlarymyz, isle-de söýgi hakda bolsun ~ olaryň ählisiniň özeninde Ýaradanyň gudrat bilen bina eden uç-gyraksyz giň älemi ýaly, sähraýy türkmeniň giň göwni ýatyr.

Şahyr haýsy zat barada ýazsa-da, öz pikirlerini, pelsepelerini çeper obrazlaryň, täsin tapyndylaryň, gapma-garşy mysallaryň üsti bilen okyja hödürleýär. Mysallara yüzleneýin:

Käte howa hiç möwsüme meñzänok,
Pasyllar göwnüme dörtden köp ýaly.

Maşgalany dolandyrsa erkekler,
Zenanlar dünýäni dolandyýarlar.

Taýly gözüñ bir menzilden görse-de,
Seresap gezmegi körden öwrengin.

Men gjäň gujagynda ýatmadym,
Gije meniň gujagymda uklady.

Ömür boýy öwredýänleň içinde,
Iň beýik mugallym durmuş ekeni.

Göwnüňiz gaýrata beslenip dursun,
Göroglyny, Keýmir köri ýat edip.

Güleniň ýanynda gülmesem-de men,
Aglanyň ýanynda aglasym gelýär.

Meñzäp gara daglaň belent başyna,
Göwüslek bulutlaň süydünden emseň.

Ýeri gelse ýagşylyk et duşmana,
Oňa şondan agyr ýamanlyk bolmaz.

Älem-jahan Hak yşkyndan döränmiş,
Söýgüdenmiş bu dünýäniň binýady.

Arapça bilsem-de doga sanamok,
Öz türkmen dilimde yüzlenýän Haka.

Setirlerde şahyr ýüreginiň joşguny, şahyr kalbynyň heýjany
görünýär.

Men şahyr Didarberdi Allaberdiýewiň bu kitabynyň okyjylaryň
söýgüsini gazanjakdygyna, çeper sözüň muşdaklaryny
begendirjekdigine ynanýaryn.

Berkarar döwletiň bagtyýarlyk döwründe ýene-de döwrebap,
ilhalar eserleri döretjekdigine, hormatly Prezidentimiziň:
«Şahyrlarymyza bolsa, döredijilik ruhuny her bir adamyň
kalbyna ornaşdyryp biljek ajaýyp goşgulary we poemalary
döretmekde döredijilik üstünliklerini arzuw edýärin» diýen

parasatly sözlerinden ruhlanyp işlejekdigure birjik-de
şübhelenmeyärin.

Osman ÖDÄÝEW,
ýazyjy. Edebi tankyt